Behandeling

Voorbereiding op de anesthesie voor een operatie of onderzoek

Bij een operatie of onderzoek met anesthesie (verdoving) is een goede voorbereiding heel belangrijk. In deze folder leest u daar meer over.

Volg de instructies in deze informatie goed op. Uw operatie of onderzoek kan anders niet door gaan.

U krijgt een aparte folder over de vorm van anesthesie die u voor uw operatie geadviseerd wordt.

(073) 553 34 64

Belangrijke informatie over de voorbereiding

Voorbereiding op een operatie of onderzoek

Belangrijk: Eerst de POS-vragenlijst invullen!

Als de arts met u afspreekt dat u een operatie of onderzoek met anesthesie krijgt, is het belangrijk dat u binnen 2 werkdagen een vragenlijst invult over uw huidige gezondheidstoestand. Pas nadat u de vragenlijst heeft ingevuld, starten wij de verdere voorbereiding voor de operatie of het onderzoek.

Hoe vult u deze POS-vragenlijst in?

- digitaal via uw MijnJBZ. U logt in op MijnJBZ met uw DigiD. Voor meer informatie, zie: www.mijnjbz.nl (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz)
- bij het MijnJBZ Servicepunt (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/mijnjbz-servicepunt) op de Boulevard in het ziekenhuis (alleen hoofdlocatie). U heeft dan geen DigiD nodig. Neem iemand mee als u hulp nodig heeft bij het invullen van de vragenlijst op de computer.

Vragenlijsten medicijnen en allergieën/bijwerkingen

Voor uw behandeling is het belangrijk dat wij weten of u medicijnen gebruikt, of u bijwerkingen ervaart van bepaalde middelen en of u allergisch bent voor bepaalde stoffen.

Daarom zetten wij 2 vragenlijsten hierover voor u klaar in MijnJBZ. U ontvangt van het JBZ een e-mail als ze klaar staan. We vragen u beide vragenlijsten zo spoedig mogelijk in te vullen.

1. **Vragenlijst medicijnen** In deze vragenlijst ziet u de medicijnen staan waarvan in het JBZ en bij het Landelijk Schakel Punt* bekend is dat u deze gebruikt (heeft). Geef per middel aan of het klopt of niet. Denk hierbij ook aan medicijnen die u

soms gebruikt, zelf koopt en vitamines, supplementen en kruidenmiddelen. Een actueel medicatie overzicht (AMO) kan u helpen om de lijst te controleren. Dit kunt u opvragen bij uw eigen apotheek.

2. **Vragenlijst allergieën, bijwerkingen en contra indicaties** Geef in deze vragenlijst aan of u ooit een allergische reactie of een bijwerking heeft gehad van medicijnen of andere middelen.

Let op!

- Als u de vragenlijst heeft verstuurd kunt u geen wijzigingen meer aanbrengen. Bent u iets vergeten in te vullen? Geef dit dan door tijdens het gesprek met de apothekersassistent of de medewerker van de preoperatieve screening (zie volgende hoofdstuk).
- Hebben wij vragen over uw medicijnen of heeft u de vragenlijsten niet ingevuld? Dan wordt u gebeld door de apothekersassistent van het Centraal Apotheek Punt (CAP).
- Controleer ook in MijnJBZ of uw eigen apotheek daar juist staat. (Zie onder het kopje ‘Mijn gegevens’ en dan ‘Mijn zorgverleners’.) Klopt het niet? Dan kunt u het daar aanpassen.

** Het Landelijk Schakelpunt (LSP) is een beveiligd netwerk waarmee zorgverleners, zoals huisartsen en apothekers, op een veilige manier medische gegevens met elkaar kunnen uitwisselen. Zorgverleners mogen uw gegevens alleen inzien als u daar vooraf uitdrukkelijk toestemming voor gaf. (https://www.volgjezorg.nl/het-lsp).*

Pas nadat wij uw gegevens over medicijnen en allergieën met u gecontroleerd hebben, starten wij de voorbereidingen voor de operatie of het onderzoek.

Gesprek Preoperatieve Screening

Nadat de vragenlijsten zijn ingevuld, wordt u gebeld door een medewerker van de afdeling Preoperatieve Screening (POS). Deze medewerker stelt u een aantal vragen over uw thuissituatie en uw gezondheid. Het gesprek duurt 10 tot 20 minuten.

Uw operatie of onderzoek kan niet door gaan als dit gesprek niet heeft plaatsgevonden.

De anesthesist kan het nodig vinden dat u naar het ziekenhuis komt voor de preoperatieve screening. Dit hangt af van uw gezondheidstoestand en het soort operatie/onderzoek. Deze afspraak op de POS in het ziekenhuis duurt ongeveer 1 uur.

Wilt u een afspraak op de POS, omdat u de anesthesioloog wilt spreken? Bel dan naar (073) 553 61 00, bereikbaar op maandag t/m vrijdag van 8.30 - 12.00 uur en van 13.30 – 16.00 uur . Wij plannen dan een afspraak met u in het JBZ in ’s-Hertogenbosch.

Toestemming van de anesthesioloog

De medewerker van de POS stelt u een aantal vragen over uw thuissituatie en bespreekt welke vorm van verdoving voor u het meest geschikt is. De anesthesioloog bepaalt of er aanvullend onderzoek nodig is, zoals bloedonderzoek of een ECG (hartfilmpje). Het kan zijn dat u eerst nog door een andere specialist onderzocht moet worden, bijvoorbeeld een cardioloog, internist of longarts.

De anesthesioloog geeft de definitieve toestemming voor de operatie.

Bezwaar tegen bloedtransfusie?

Als er tijdens een operatie veel bloedverlies optreedt, wordt soms besloten om een bloedtransfusie te doen met donorbloed. Heeft u hier bezwaar tegen? Vertel dit dan aan de POS-medewerker of anesthesioloog. Zij bespreken met u hoe dit goed wordt vastgelegd in uw dossier.

Uw positie tijdens de operatie

Tijdens de operatie leggen we u in de houding die geschikt is voor de operatie. Ondanks voorzorgsmaatregelen kunnen hierbij zeldzame complicaties optreden, zoals druk- of zenuwschade.

Opleidingsziekenhuis

Het JBZ is een opleidingsziekenhuis. U komt daarom zowel anesthesiologen als anesthesiologen in opleiding tegen. De anesthesioloog die u tijdens de preoperatieve screening spreekt, is niet altijd dezelfde anesthesioloog die u tijdens de operatie

behandelt.

De anesthesioloog is de arts die zich heeft gespecialiseerd in de verschillende vormen van anesthesie, pijnbestrijding en intensieve zorg rondom de operatie. Deze medisch specialist controleert en regelt tijdens de operatie uw levensfuncties (zoals bloeddruk, hartslag, ademhaling). Hij/zij zorgt er voor dat u de operatie zo goed mogelijk doorstaat. Tijdens de operatie is de anesthesioloog en/of de anesthesie medewerker voortdurend bij u. Zo nodig kan de anesthesioloog ieder moment de anesthesie bijstellen.

Geef veranderingen in uw medicijnen of gezondheid door!

Verandert er iets in uw medicijngebruik ná uw afspraak met de POS en vóór de dag van de operatie of het onderzoek? Dan is het belangrijk dat u deze wijziging doorgeeft aan het ziekenhuis. Bel hiervoor naar ons Centraal Apotheek Punt: (073) 553 59 09. Zij registeren de wijziging van uw medicijngebruik in uw medisch dossier. De medewerker van de POS belt u terug als de wijziging van invloed is op uw behandeling.

Verandert er iets in uw gezondheidstoestand? Geef dit dan door aan afdeling POS: (073) 553 34 64.

Intakeverpleegkundige

U wordt ongeveer 2 tot 7 dagen voor uw operatie gebeld door een intakeverpleegkundige. Deze verpleegkundige stelt u vragen die voor uw opname in het ziekenhuis belangrijk zijn en vragen over uw persoonlijke situatie. Daarnaast geeft de intakeverpleegkundige u uitleg over de opname en voorbereiding. Als u zelf vragen heeft over de opname en voorbereiding kunt u deze aan de intakeverpleegkundige stellen.

Nuchter zijn

Het is belangrijk dat uw maag voor de operatie of het onderzoek leeg is. Dit noemen we nuchter zijn. Dit voorkomt dat de inhoud van uw maag tijdens de verdoving in uw luchtpijp en longen terechtkomt. Als dit gebeurt, kan dat ernstige complicaties geven.

Bent u niet nuchter? Dan kan de operatie of het onderzoek niet door gaan.

Om te zorgen dat u nuchter bent, houdt u zich aan de volgende regels:

Tot 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag normaal eten en drinken.

Vanaf 6 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken.
- U mag nog wel drinken: water, helder appelsap, thee of koffie zonder melk (eventueel met zoetjes of suiker).
- U mag niet meer drinken: melk(producten), koolzuurhoudende dranken of alcohol.

Vanaf 2 uur voor het tijdstip van opname:

- U mag niets meer eten en drinken (ook geen snoepjes). U mag nog wel kauwgom kauwen, maar u mag de kauwgom niet doorslikken. Gooi de kauwgom weg als u naar de operatieafdeling gaat.
- Een slokje water om medicijnen in te nemen - of bij het tandenpoetsen - mag wel.

Na opname op de afdeling:

- Na opname kunt u nog tot 300 ml ranja (dat zijn 2 glaasjes) met paracetamol op de afdeling van opname aangeboden krijgen.

Dit zijn algemene instructies voor het nuchter zijn. Het kan zijn dat u van de arts andere instructies krijgt. U ontvangt hierover bericht in uw MijnJBZ en eventueel op papier.

Als u een dag vóór de operatie of het onderzoek wordt opgenomen, volgt u de instructies van de verpleegafdeling over het nuchter zijn.

Instructie nuchter zijn in beeld

Instructie nuchter zijn in beeld (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/sites/default/files/documents/2025-06/info-nuchter-zijn.pdf)

Diabetes en nuchter zijn

Heeft u diabetes en krijgt u een operatie of onderzoek met anesthesie? Lees dan de informatie: 'Diabetes en nuchter zijn voor een operatie of onderzoek met anesthesie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/diabetes-en-nuchter-zijn-voor-een-operatie-of-onderzoek-met-anesthesie)'.

Medicijnen innemen

De behandelend specialist en/of de anesthesioloog bespreekt met u welke medicijnen u vóór de operatie moet stoppen en welke medicijnen u mag blijven gebruiken.

Stop met roken

Zeker als u geopereerd bent of moet worden, is het beter niet te roken. De ademhalingswegen van rokers zijn vaak geïrriteerd en daardoor gevoeliger voor ontstekingen. Daarnaast verdringt het koolmonoxide in de rook het zuurstof uit het bloed. Roken is slecht voor de wondgenezing en vergroot de kans op complicaties. Tenslotte kan hoesten na de operatie erg veel pijn doen.

Houd er ook rekening mee dat u in en om het ziekenhuis niet mag roken. Het hele gebouw, het ziekenhuisterrein en de parkeervoorzieningen zijn rookvrij.

Voor hulp bij stoppen met roken kunt u kijken op www.rookvrijookjij.nl (https://www.rookvrijookjij.nl/) of belt u naar (076) 889 51 95.

Hygiëne

Douche op de ochtend van uw operatie thuis en poets uw tanden. Een goede persoonlijke hygiëne draagt bij aan een veilige operatie en helpt het risico op infecties te verkleinen. Onthaar het operatiegebied niet zelf. Als ontharen nodig is, gebeurt dit op de operatiekamer.

Overige voorbereidingen

- U mag op de dag van de operatie geen make-up of bodylotion gebruiken.
- U hoeft nagellak of kunstnagels niet te verwijderen voor de operatie. Dit hoeft alleen bij een operatie aan de hand (in overleg met de behandelend arts).
- Doe thuis uw horloge, ringen, oorbellen en andere sieraden af. Piercings in de mond moet u altijd uitdoen. Dit geldt ook voor piercings vlakbij het deel van uw lichaam waaraan u geopereerd wordt. Andere piercings mogen blijven zitten.
- Het is wenselijk dat er de eerste nacht (24 uur) na de ingreep een volwassene bij u thuis is, zodat hij of zij u kan helpen als dat nodig is. Afhankelijk van het soort operatie en uw persoonlijke situatie kan hiervan afgeweken worden.

- Heeft u problemen met het bewegen van bepaalde spieren of gewrichten, bijvoorbeeld uw nek of schouders? Dan is het belangrijk dat u dit doorgeeft aan de anesthesioloog die op de operatiedag voor u zorgt. Dit kan belangrijk zijn voor de manier waarop u op de operatietafel komt te liggen tijdens de operatie.
- Wij respecteren de privacy van onze patiënten, bezoekers en medewerkers en verwachten dat u dit ook doet. Houd er rekening mee dat u zonder toestemming van de betrokkenen geen foto's of filmpjes mag maken.

Vaccineren bij geplande operaties

Het RIVM adviseert om u niet te laten vaccineren binnen 48 uur voor of na een geplande operatie. Dit geldt voor de corona- en griepvaccinatie. Na 48 uur zijn eventuele bijwerkingen van de vaccinatie verdwenen.

Voor de BMR en rotavirus is het advies om u niet te laten vaccineren binnen 2 weken voor of na een operatie.

Zo ontstaat er geen verwarring of eventuele complicaties komen door de operatie of door het vaccin.

Muziek als medicijn voor en na de operatie

U mag in het JBZ naar uw eigen muziek luisteren op de verpleegafdeling, als u naar de operatiekamer gaat en na afloop op de uitslaapkamer.

Effect van muziek

De kans op pijn, stress, angst, slapeloosheid en verwardheid (delier) is met muziek kleiner. Dit blijkt uit onderzoek van het Erasmus MC.

Angst, stress en pijn
Mensen die voor en na een operatie naar hun eigen muziek luisteren, ervaren minder angst, stress en pijn. Zij hebben bovendien minder (verslavende) pijnstillers nodig.

Slaap
Genoeg slaap is belangrijk voor een goede gezondheid en een voorspoedig herstel. Muziek blijkt ook een positief effect te hebben op slaap.

Delier
Een delier is een acute verwardheid die kan optreden na een operatie. Nog een reden om muziek te luisteren tijdens de periode van opname en herstel.

Uw eigen muziek mee naar de operatie

U mag in het JBZ naar uw eigen muziek luisteren op de verpleegafdeling, als u naar de operatiekamer gaat en na afloop op de uitslaapkamer. Hiervoor heeft u nodig:

1. *Een mobiele telefoon of andere muziekspeler, bijv. een tablet.*

- Download uw playlist op uw mobiele telefoon (of andere muziekspeler). Uw telefoon moet tijdens de operatie op vliegtuigmodus. Dit betekent dat uw muziek offline beschikbaar moet zijn. Dit kan bijvoorbeeld via Spotify.
- Zorg dat de telefoon/muziekspeler een volle accu heeft.

2. *Een koptelefoon of oortjes. Dit is verplicht, om anderen niet tot last te zijn.*

- U kunt eventueel een koptelefoon gebruiken van de verpleegafdeling (met draad).

Maak uw telefoon/muziekspeler en de koptelefoon/oortjes goed schoon (met een microvezeldoek met water). Zo voorkomt u mogelijke infecties.

Momenten zonder muziek

Uw mobiel/geluidspeler en koptelefoon/oortjes gaan mee naar de voorbereidingsruimte, de operatiekamer en de uitslaapkamer.

Op bepaalde momenten zullen we u vragen uw koptelefoon/oortjes even af te doen. Dit is bijvoorbeeld het geval bij het toedienen

van de anesthesie; dan moeten wij met u kunnen communiceren.

Geen foto's/opnames maken

U mag zonder toestemming geen foto's maken, filmen of geluidsopnames maken.

Verlies of schade

Wij passen goed op uw spullen. Het ziekenhuis is niet aansprakelijk voor verlies of schade. U neemt uw mobiele telefoon/muziekspeler op eigen risico mee.

Het afspreken van uw operatiedatum

Planning van uw operatie

Een medewerker van het Planbureau van het JBZ neemt contact met u op, zodra uw operatiedatum ingepland is. Het is mogelijk dat een operatie toch niet op de geplande dag kan plaatsvinden. Zij informeren u hierover dan zo snel mogelijk.

Eén werkdag voor de opname belt het Planbureau u tussen 13.30 en 16.30 uur, om door te geven hoe laat u in het ziekenhuis wordt verwacht.

De medewerker belt u op het door u opgegeven telefoonnummer. Let op: Het telefoonnummer van het ziekenhuis verschijnt bij nummerweergave op uw beeldscherm. Als u niet thuis bent, wordt u op een later tijdstip teruggebeld. Of de medewerker spreekt uw voicemail in. Luister dus altijd ook uw voicemail af.

Uitstel operatie door overmacht

De arts of verpleegkundige kan nooit met zekerheid zeggen hoe laat u geopereerd wordt. Operaties duren soms langer dan verwacht. Ook kunnen er spoedoperaties tussendoor komen. Hierdoor kan het gebeuren dat u later wordt geopereerd dan de bedoeling was. Een heel enkele keer komt het voor dat een operatie zelfs niet meer die dag kan plaatsvinden. Er wordt dan met u een nieuwe operatiedag afgesproken. Wij begrijpen hoe bijzonder vervelend dit is voor patiënten en het ziekenhuis doet er uiteraard alles aan om dit soort situaties te voorkomen. Voor de eventuele financiële gevolgen van uitstel door overmacht is het JBZ niet aansprakelijk.

Bent u op de vastgestelde operatiedatum verhinderd?

Geef dit dan zo snel mogelijk door aan de secretaresse van uw specialist. Als u zich op tijd afmeldt, kunnen wij nog een andere patiënt in uw plaats helpen.

Bent u de dagen voor de operatie of behandeling erg verkouden? Moet u veel hoesten of heeft u koorts? Bel dan tenminste 24 uur van tevoren naar de polikliniek van uw specialist.

Na de operatie

Na de operatie gaat u naar de verkoeverkamer (uitslaapkamer) om bij te komen. Daar houden speciaal opgeleide verpleegkundigen in de gaten of alles goed met u gaat. Net als tijdens de operatie controleren we steeds uw bloeddruk, hartritme en zuurstofbehoefte. Als alles goed met u gaat en u voldoende wakker bent, brengen we u terug naar de verpleegafdeling.

Na een lange laparoscopische operatie in extreme Trendelenburg positie (met het hoofd naar beneden), wordt soms kortdurend na beademd op de uitslaapkamer. Een mogelijke zwelling krijgt zo de kans om af te nemen.

Pijncijfer

Op de uitslaapkamer en op de verpleegafdeling vragen we een paar keer hoeveel pijn u heeft. U geeft de pijn een cijfer tussen de 0 en 10.

0 betekent géén pijn; 10 is de ergst denkbare pijn. De verpleegkundige vraagt ook of de pijn u belemmert bij hoesten, bewegen of ademen. Bij een cijfer van 4 of hoger heeft u matige tot ernstige pijn. Dan is het nodig dat u extra medicijnen krijgt tegen de pijn. Een pijncijfer lager dan 4 betekent dat de pijn voor u draaglijk is.

Belangrijk

Het is belangrijk dat u ons vertelt hoe het met de pijn is. We kunnen de medicijnen tegen de pijn dan, als dat nodig is, op tijd aanpassen.

Naar huis

Vervoer naar huis

Als u na de operatie nog dezelfde dag naar huis mag, moet u door een volwassene begeleid worden. Regel vervoer per taxi of eigen auto, maar rijd niet zelf! U mag ook geen gevaarlijke machines bedienen.

De eerste 24 uur thuis

We adviseren u de eerste 24 uur na de operatie:

- te zorgen dat er een volwassene bij u is, zodat hij/zij u kan helpen als dat nodig is.
- geen alcohol te drinken.
- geen belangrijke beslissingen te nemen.

Heeft u nog vragen?

Dan kunt u bellen met de afdeling POS, telefoonnummer (073) 553 34 64.

Betrokken afdelingen

Anesthesiologie (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/anesthesiologie)

Code ANE-080

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis